

Natuur.memorandum “Pact Vlaanderen 2012-2020”

”Natuurbeleid met een doel voor ogen”

Contact: Jos.gysels@natuurpunt.be

Pact Vlaanderen 2020 zet de bakens

Op 21 januari 2009 is het Pact Vlaanderen 2020 gesloten tussen de Vlaamse overheid, werkgeversorganisaties en vakbonden en een aantal middenveldorganisaties verenigd in de Verenigde Verenigingen. Daarbij zijn ook doelstellingen afgesproken voor natuur en biodiversiteit. Natuurpunt rekent er op dat de realisatie van deze het minimumprogramma vormen voor de volgende regering.

Inzake biodiversiteit kan Vlaanderen in 2020 de vergelijking met de Europese economische topregio's aan (Doelstelling 15).

Het is logisch dat Vlaanderen even goed (en liefst beter) doet als vergelijkbare regio's in Europa. De Vlamingen zijn dat waard. De natuurrapporten en natuurindicatoren leren ons dat er nog een lange weg af te leggen is. Er is niet alleen een inhaalbeweging nodig, de ambities zullen ook hoger moeten liggen dan enkel te voldoen aan Europese verplichtingen. Om bij de beste van de klas te horen, moet je boven het gemiddelde uitstijgen. Dat wil zeggen, beter je best doen dan wat Europa van ons vraagt.

Hiertoe heeft Vlaanderen in 2020 voldoende habitat ingericht, herbestemd, verbeterd of afgebakend om 70% van de instandhoudingsdoelstellingen van de Europees te beschermen soorten en habitats te realiseren (Doelstelling 15).

De habitatrictlijn verplicht Vlaanderen om tegen 2010 natuurdoelen (“instandhoudingsdoelstellingen”) vast te leggen voor de Europees beschermde gebieden. Het Pact Vlaanderen 2020 voorziet dat deze doelen ook effectief gerealiseerd worden.

Consequent vraagt Natuurpunt dat een realisatiegraad van 50 % wordt opgenomen in het volgende regeerakkoord en als bindende bepaling in het milieu- en natuurbeleidsplan (MINA 4). En dit zowel voor gebieden (“habitats”) als voor soorten. (NP zal maw steeds waken over een kwalitatieve invulling van de kwantitatieve doelstellingen.)

Voor de realisatie moeten maatregelenprogramma's en inrichtingsplannen worden opgesteld en zijn financiële middelen nodig. De objectieve evaluatie van de instrumenten en budgetten waartoe deze legislatuur een aanzet is gegeven, moet worden bijgestuurd met minimaal de realisatie van de Europese natuurdoelen voor ogen. De bestaande budgettaire middelen zullen daarvoor niet volstaan als ze niet minstens "welvaartsvast" gemaakt worden en de groei van de Vlaamse begroting volgen.

Zowel de beboste oppervlakte als de kwaliteit ervan nemen aanzienlijk toe en minstens de helft van de stedelijke of kleinstedelijke gebieden beschikt in 2020 over een stadsbos of heeft er een opgestart (Doelstelling 15).

Natuurpunt hecht een groot belang aan bossen, zowel bescherming, uitbreiding als verbetering van de kwaliteit van bestaande bossen. Natuurpunt heeft hiervoor een Bosmemorandum opgesteld samen met de Vereniging voor Bos in Vlaanderen.

Stads(rand)bossen en (rand)stedelijke natuurgebieden beantwoorden aan een maatschappelijke nood en zijn essentieel voor de leefbaarheid van de meerderheid van de Vlamingen die leven in een verstedelijkte omgeving. Om de realisatie te versnellen zijn extra inspanningen, instrumenten en financiële middelen nodig.

Natuurbehoud en landschapszorg zorgen in 2020 voor bijkomende tewerkstelling (Doelstelling 15).

Natuurpunt betreurt dat bij het opstellen van Pact Vlaanderen 2020 weinig rekening is gehouden met de samenhang tussen de mondiale crisissen (economische crisis, biodiversiteitscrisis, klimaatcrisis). Er bijv. is geen ambitieuze doelstelling vooruit geschoven voor investeringen in natuurbehoud (lees: herstel van ecosysteemdiensten) en landschapszorg (met een vermenigvuldigereffect op de vrijetijdseconomie).

Het is niet onrealistisch om er vanuit te gaan dat bijkomende tewerkstelling in de natuur- en landschapszorg minstens het verlies aan arbeidsplaatsen in de landbouw kan opvangen. Bovendien gaat het voor een groot deel om sociaal belangrijke arbeid voor laaggeschoolden.

De meeste Vlaamse waterlopen hebben een goede ecologische toestand bereikt zodat het effectief mogelijk is dat ten laatste in 2021 voldaan is aan de kwaliteitsvereisten van de kaderrichtlijn water (Doelstelling 14).

Net zoals voor habitats en soorten moeten ook voor waterlopen en grondwater dwingende ecologische kwaliteitsvereisten vastgelegd worden. Vlaanderen is te laat gestart om de datum vooropgesteld in de Europese kaderrichtlijn water te halen. Natuurpunt vraagt dat bij de vraag om uitstel duidelijkheid wordt geschapen over de tussenliggende doelen en realisatiegraad. De waterplannen (stroomgebied-, bekken- en deelbekkenplannen) moeten hiervoor het kader en de nodige garanties bieden. Een versnelde aanpassing van de (deel)bekkenplannen, met financieringsplan, ligt voor de hand.

Om de gevolgen van de klimaatwijziging op vlak van o.a. waterhuishouding en biodiversiteit op te vangen, is in 2020 werk gemaakt van een heus adaptatiebeleid (Doelstelling 14).

Met de – nu reeds onvermijdelijke en zichtbare – gevolgen van de klimaatwijziging wordt vandaag nog te weinig rekening gehouden in het beleid. Voor de impact op biodiversiteit kan een goed uitgebouwd monitoringsysteem, met een kwaliteitsvolle inbreng van vrijwilligers, hiertoe een bijdrage leveren.

Projecten om de gevolgen van de klimaatwijziging op te vangen moeten versneld gepland worden. Uitstel leidt alleen tot verhoging van de kosten. Maatregelen voor een beheersing van gevolgen voor de waterhuishouding kunnen samengaan met natuurontwikkeling, en aldus een mooi voorbeeld vormen van een win-winsituatie.